

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З КУРСУ
ПЕДАГОГІКА СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ
для студентів II курсу факультету педагогічної освіти
що викладається як вибіркова дисципліна
ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності
012 «Дошкільна освіта»

Уклала: Світлана Цюра

Затверджено
на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
“_26_” _серпня__2022__, протокол № 1

Завідувач кафедри _____ Проф. Квас О.В.

Львів – 2022

Вступ

Курс «Педагогіка сімейного виховання» є вибірковою дисципліною, яка пропонується студентам II курсу в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Навчальним планом передбачено 96 годин аудиторних занять (32 год. лекцій та 64 год. практичних) і 84 години самостійної роботи.

Метою вивчення курсу «Педагогіка сімейного виховання» є формування у студентів системного уявлення про сім'ю як середовище розвитку і виховання; формування професійних вмінь педагога використовувати знання педагогіки сім'ї для аналізу її виховної функції та планування і організації педагогічної взаємодії вихователя дітей раннього та дошкільного віку і сім'ї, яка спрямована на різнобічний розвиток дитини.

Завдання курсу полягає у оволодінні студентами досвідом:

- оперування знаннями про педагогіку сім'ї та її роль у розвитку і вихованні дитини раннього та дошкільного віку, основні психолого-педагогічні засади сімейного виховання;
- спостереження, аналізу, оцінювання та інтерпретування інформації про різні аспекти і сторони сімейного виховання дітей;
- планування та застосовування шляхів і форм організації взаємодії сімейного виховного середовища дитини із середовищем її розвитку – професійним педагогічним та дитячим.

У результаті вивчення курсу «Педагогіка сімейного виховання» досягаються:

Знання:

- змісту понять «сімейна педагогіка», «сімейне виховання» «сім'я», «шлюб»;
- функцій сім'ї як соціальної інституції, типології структурні характеристики та тенденції сучасного розвитку;
 - завдань і цілей вихователя раннього та дошкільного віку в контексті роботи з дитиною та сім'єю як її представником;
 - етапів розвитку сім'ї, етапів розвитку шлюбу;
 - сучасних теорій розвитку, співвідношення генетичного та контексту розвитку, механізмів соціалізації;
 - факторів сприятливих і несприятливих для розвитку сім'ї як первинної групи і середовища для соціалізації дитини;
 - особливостей взаємодії закладу освіти і сім'ї;

уміння:

- застосовувати знання про особливості сімейного виховання до аналізу її практики через призму діяльності вихователя дітей раннього та дошкільного віку;
- проводити аналіз і діагностувати рівень функціонування сім'ї як виховної інституції, профілактичної роботи з проблемами сімейного виховання;

- використовувати знання про стратегії розвитку сімейного середовища, життєвий цикл сім'ї для складання Індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами;

–
комунікація:

- характеризувати методи та форми взаємодії вихователя з сім'єю, врахування особливостей сімейного виховання;
- аналізувати проблеми любові і шлюбу, молоді сім'ї, розлучень і конфліктів у контексті виховання дітей;
- використовувати знання про роль сім'ї у розвитку психічних, соціальних та моральних якостей дитини для проектування взаємодії вихователя із сім'єю;
- **автономія та відповідальність:**
- надавати допомогу родині у розробці і осмисленні завдань форм та методів сімейного виховання.
- аналізувати власний досвід, пріоритети і стереотипи сімейного виховання на предмет його осмислення і подальшого розвитку.

Політика виставлення балів:

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:

I. Поточна навчальна діяльність студента – 50% семестрової оцінки:

- семінарсько-практичні заняття – 1.5 бали заняття), Максимальна кількість балів $+2=50$

II. Контрольні заміри - 50% семестрової оцінки:

- самостійна робота та виконання індивідуальних завдань – 3 бали за завдання (вибір завдань із запропонованого переліку робить студент).

Максимальна кількість балів – 30.

- 1 модульний контроль за тестовими завданнями у тому числі в системі Moodle). Максимальна кількість балів – 20;

Критерії оцінювання тестових завдань різного рівня складності:

- тестові завдання першого рівня складності — 1 бал за правильну відповідь;
- тестові завдання з відкритою формою з метою створення студентом розгорнутої відповіді від 1 до 5 балів.

У процесі оцінювання враховується: активність студента під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність творчість у результатах мислення. Відпрацювання занять, пропущених з поважних причин, проводиться за розкладом консультацій викладачів, які є керівниками семінарів.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечується:

- ♦ обговоренням на першому лекційному та першому семінарсько-практичному занятті норм академічної доброчесності;

♦ обговоренням на першому лекційному та першому семінарсько-практичному занятті видів, форм і методів навчальної діяльності студента, вимог щодо оцінювання результатів і критеріїв оцінювання;

♦ повідомлення студентів про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману);

♦ неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час іспиту, виконання модульних контрольних робіт і самостійних практичних завдань під час аудиторних занять (за винятком часу, відведеного для виконання розрахункових завдань чи задач);

♦ обов'язкове посилання на використані літературні джерела під час написання навчальних завдань (есе, матеріалів доповідей, схем, графіків та ін.)

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

ТЕМИ, ПЛАН І ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 1. Педагогіка сімейного виховання: соціальні та психолого-педагогічні засади.

Семінарське заняття № 1 Сім'я – основний соціальний інститут виховання особистості (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Сімейна педагогіка як складова системи педагогічних знань
2. Сім'я – основний соціальний інститут виховання особистості. Основні параметри сім'ї.
3. Традиції і фактори розвитку інституту сім'ї у різних історичних суспільствах.
4. Традиції і фактори розвитку сім'ї у контексті сучасних релігійних, культурних, соціальних та глобалізаційних факторів

Форма проведення: семінар – 2 год; групова робота з презентацією результатів на семінарському занятті – 2 год.

Індивідуальне завдання 1.

Глобалізація соціально-культурного простору і сучасна українська сім'я : характерні особливості на прикладі сімей людей 25-30 років.

Література: основна 1,2,3; додаткова 1,2,3,12,13,14, 15

Семінарське заняття № 2. Поняття про сім'ю як малу соціальну групу. (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Характеристика сім'ї як групи, особливості її якостей і структура сімейної системи: індивідуальна, подружжя, батьківська, сиблінгів.
2. Механізми стабілізації і розвитку, традиції як фактор розвитку. Специфіка процесів розвитку номінальної групи, групи-асоціації групи-автономії на прикладі сім'ї.
3. Сім'я як проактивна соціальна група – особливості її діалогу і взаємодії із зовнішнім середовищем.
4. Сімейні міфи і легенди, їх роль як механізмів продуктивних та контрпродуктивних.

Форма проведення: семінар – 2 год; індивідуально-групова робота – 2 год.

Методи: дискусія, обговорення доповідей, індивідуально-групова робота за методикою «Снігова куля».

Завдання для групової роботи :

«Розробіть рекомендації для батьків на тему «Шляхи утворення комфортного для дитини мікроклімату сім'ї диференційовано за віком 1-3, 3-6 років».

***Практичне завдання для самостійної роботи №2**

Проаналізуйте стабілізатори сімейного простору і мікроклімату у часі: традиції двох поколінь моєї сім'ї.

Література: основна 1,2,3; додаткова 1,2,3,12,13,14, 15

Семінарське заняття № 3. Функції та типологія сучасної сім'ї (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Функції сім'ї: матеріально-економічна, житлово-побутова, репродуктивна, комунікативна, психологічного захисту, виховна, рекреативна.
2. Функція психологічного захисту у сучасній сім'ї в залежності від соціального статусу.
3. Типи сімей залежно від виконуваних ними функцій.
4. Особливості сучасної сім'ї.

Форма проведення: семінар – 2 год; групова робота – 2 год.

Проблема для обговорення у формі роботи у групах змінного складу, метод «Ажурна пилка» , робочі групи утворюють 4 студенти:

1. Етап. Індивідуальні завдання

Завдання А. Визначте особливості функцій і параметри, характерні для сімей покоління ваших батьків;

Завдання Б. *Визначте особливості функцій і параметри, характерні для сімей покоління ваших прабадьків.*

Завдання В. Користуючись інформацією отриманою у соціальній взаємодії, спілкуванню у соціальних мережах тощо, *визначте, особливості функцій і параметри, характерні для сучасних сімей, утворених молодими людьми віком 20 -25+ років*

Завдання Г. Користуючись інформацією з переглянутих вами фільмів та серіалів, соціальних мереж тощо, *визначте, особливості функцій і параметри, характерні для сучасних сімей країн Євросоюзу, утворених молодими людьми віком 25+ років.*

2. Етап групова робота за темами у групах А, Б,В,Г.

3. Етап. Повернення студентів у первинні групи. *Доповідь кожного студента з свого питання у групі.*

4. Етап групова робота у первинних групах. Завдання *«Як виконуються і видозмінюються функції сім'ї в залежності від:*

А) існування і взаємодії сім'ї з широким соціальним середовищем;

Б) специфіки конкретної сім'ї відповідно до основних її типів»

5. Презентація результатів роботи групи.

***Практичне завдання для самостійної роботи №3**

1) *Порівняйте дві відомі вам сім'ї за критерієм: функція психологічної підтримки.*

2) *Порівняйте головних героїв серіалу «Друзі» за функцією психологічної підтримки та за потребою психологічної підтримки.*

3) *Складіть таблицю індивідуальної психологічної підтримки. Визначте, чи є співпадіння і чи влаштовує вас такий результат*

Люди, яких підтримувала (-в) я	Люди, які , потребували підтримки від мене					

Література: основна 1,2,3; додаткова 1,2,3,12,13,14, 15

Семінарське заняття № 4. Шлюб і сім'я. (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Шлюб і сім'я, розвиток інституту шлюбу

2. Любов як основа сімейних взаємин, теорії любові. Теорії вибору сімейного партнера.

3. Дошлюбні фактори що сприяють або перешкоджають тривалості й гармонійності шлюбних стосунків.

4. Етапи розвитку сім'ї. Життєвий цикл.

Форма проведення: семінар – 2 год; групова робота – 2 год.

Дискусія « Позитиви і негативи впливу сім'ї на гендер дитини.

Дидактична гра: «Етапи розвитку подружньої пари

Колобків». (+ Метафори на вибір студентів)

Практичне завдання для самостійної роботи №4

Виконайте у формі таблиці, або схеми класифікацію уявлень про шлюб і сім'ю на підставі аналізу відповідних месиджів ровесників у соцмережах, або в розповідях».

Література: основна 1,2,3; додаткова 1,2,3,12,13,14, 15

Семінарське заняття №5 Поняття сиблінги (співуродженці), дитяча підструктура сім'ї (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Підсистема сиблінги у структурі сім'ї. Варіанти сиблінгової підструктури.
2. Історичний та соціальний контекст традиція виховання у залежності від порядку народження дитини (майорат; молодший син в українських казках, модель «третій – дурник»)
3. Психоаналітична школа – трактування умов розвитку сиблінга як детермінуючих щодо формування заданої позиції.

Методи: доповіді, індивідуальна розповідь, робота із систематизації інформації у групах, дискусія.

Форма проведення: семінар – 2 год; індивідуально-групова робота – 2 год.

Тема для індивідуальної роботи та дискусії –

«Прогнозовані особливості поведінки дитини у групі з урахуванням її позиції у сім'ї та ті, що виникають унаслідок появи в сім'ї сиблінга»

Хід роботи.

1. Викладач коротко характеризує мету індивідуального завдання.
2. Студенти об'єднуються у три великі групи.
Студенти готують індивідуальну розповідь, якими обмінюються у групі «Старші сиблінги – ті, яких я знаю.... молодші сиблінги....»
Завдання для групи – систематизувати індивідуальні розповіді у вигляді повідомлення. «Чим відрізняється поведінка молодшого і старшого сиблінга і як це враховувати вихователів» .
3. *Загальна дискусія – від імені своїх груп три студенти обговорюють проблему дискусії так, як вони її інтерпретували у групі.*

***Практичне завдання для самостійної роботи №5**

Охарактеризуйте і порівняйте дитячу підструктуру двох різних сімей.

Література: основна 1, 3,4; додаткова 1,4,4,6,7,8,11

Семінарське заняття № 6. Підсистема сиблінги та її роль у розвитку і вихованні дитини. (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Основні напрями сучасного дослідження проблем сиблінгової взаємодії і сиблінгових позицій.
2. Характерні ознаки педагогічного середовища розвитку єдиної дитини, старшого та молодшого сиблінга.
3. Педагогічні особливості роботи з дітьми залежно від сиблінгової позиції.

Тема для групової роботи та дискусії –

«Консультативна та профілактична робота з батьками, чия поведінка жорстко детермінує соціальну позицію дитини у сім'ї»

Ділова гра «Батьківські збори»

Методи: доповіді, індивідуальна розповідь, робота із систематизації інформації у групах, дискусія.

Форма проведення: семінар – 2 год; індивідуально-груповою робота – 2 год.

***Практичне завдання для самостійної роботи №6**

Складіть анкету для батьків за методикою «Незакінчені речення» для з'ясування їх інтерпретації ролі старшого і молодшого сиблінга у структурі сім'ї.

Література: основна 1, 3,4; додаткова 1,4,4,6,7,8,11

Семінарське заняття № 7. Сім'я як середовище розвитку й первинної соціалізації. Мобінг. Булінг. (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Модель екологічних систем Урі Бронфенбреннера. Сім'я як мікросистема соціалізації.
2. Специфічні можливості сім'ї у формуванні самоактуалізованої та соціально відповідальної особистості.
3. Вплив сім'ї на розвиток когнітивного потенціалу дитини.
4. Моделі деструктивної соціальної взаємодії у сім'ї. Мобінг. Булінг.

Методи: доповіді, індивідуальні розповіді, робота із систематизації інформації у групах, дискусія.

Форма проведення: семінар – 2 год; індивідуально-груповою робота – 2 год.

Проблема для обговорення у формі дискусії з студентами з проблеми «Безпечне виховне середовище – це...»

Завдання Вивчення конструктивних й деструктивних тенденцій у контексті завдань виховання дітей та безпечного середовища їх фізичного, психічного й соціального розвитку.

Результат Тези двох бесід з батьками на тему: «Безпечне виховне середовище сім'ї – це...», «Ми створили для ваших дітей безпечне виховне середовище закладу дошкільної освіти»

***Практичне завдання для самостійної роботи №7**

Складіть короткий питальник для ровесників на тему «Що навчило вас коло мого найближчого оточення», з проблеми «Мікросистема соціалізації – розвиток соціального досвіду дитини до початку підліткового віку.

Література: 1, 2,3,4,7; додаткова 1,2,3,5,6,12,13

Семінарське заняття № 8. Основні моделі і технології сімейного виховання. (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Технології виховання як соціального регулювання поведінки і діяльності.
2. Технології виховання як когнітивної інтерпретації ефективної соціальної поведінки.
3. Технології гуманістичного виховання, як створення умов для розвитку.

Методи: обговорення доповідей, робота у групах змінного складу та індивідуальна робота

Форма проведення: семінар – 2 год; групова робота – 2 год.

Проблема для обговорення у формі роботи у групах змінного складу, первинні групи утворюють 3 студенти:

«Особливості адаптації дитини у групі та її розвиток з урахуванням технології її сімейного виховання».

1. Етап. Групова робота

1. Студенти об'єднуються у малі групи та узагальнюють, чим відрізняється поведінка та адаптація до умов дитячого садочка дітей, які отримали виховання відповідно до трьох технологій (один студент – одна технологія).
2. Утворюються три нові великі групи на технологію, по одному представнику від первинної групи – обговорюють і узгоджують рішення групи.
3. Студенти повертаються у первинну групу з результатами ознайомлюють групу.

2. Етап – індивідуальна робота – «Технологія виховання у моїй сім'ї».

***Практичне завдання для самостійної роботи №8**

Узагальніть опубліковані, або оприлюднені результати та статистику наслідків невмілого (необдуманого, негнучкого) застосування батьками технологій виховання і складіть тематику для проведення «круглого столу» з вихователями на тему «Основні проблеми організації виховання у сім'ї»

Література: 1, 2,3,4,7; додаткова 1,2,3,5,6,12,13

МОДУЛЬ 2. Педагогіка сімейного виховання у контексті діяльності вихователя дошкільного закладу

Семінарське заняття № 9. Нормативні та змістові особливості традиційного і сучасного сімейного виховання (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Особливості самоорганізації і поняття змісту, принципів та правил сімейного виховання.
2. Традиційні вимоги та зміст сімейного виховання у історико-культурному вимірі українців, які актуальні у сучасних сім'ях.
3. Особливості нормативного регулювання та змісту виховання у сучасній сім'ї.

Методи: обговорення усних доповідей, «мозковий штурм», індивідуальна робота – есе-рефлексія.

Форма проведення: семінар – 2 год; групова та індивідуальна робота – 2 год.

Питання для «мозкового штурму»

«Принципи та зміст сімейного виховання - фонтан цікавих ідей для обговорення у соціальній групі в Інтернеті, що створена вихователем для батьків»

Форма виконання індивідуальної роботи після закінчення мозкового штурму – есе «Тиждень мого життя у молодій сім'ї з двома дітьми у якості консультанта «Няню викликали? – принципи виховання».

Тема для проекту:

«Традиції сімей з різної культури, релігії, соціального рівня і традиції дошкільного закладу – простір для діалогу»

Хід роботи.

***Практичне завдання для самостійної роботи № 9**

У вільній формі висловіть свої міркування щодо ініційованої сучасними психіатрами дискусії з проблеми негативних наслідків раннього дитиноцентрованого виховання у сім'ї.

Література: 1, 2,3,4,7; додаткова 1,2,3,5,6,12,13

Семінарське заняття № 10. Процесуальні особливості виховання у сучасній сім'ї (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Особливості розвитку у батьків досвіду використання методів і засобів виховання.
2. Класифікація та характеристика методів виховання і специфіка їх застосування у сім'ї:
 - формування свідомості і розвиток різних типів інтелекту;
 - формування вмінь, навиків і досвіду діяльності, спілкування та самопізнання;
 - формування навиків самоконтролю і стимулювання поведінки та діяльності.

Методи: обговорення усних доповідей, ділова гра «Перші батьківські збори», індивідуальна робота – есе-рефлексія.

Питання для «мозкового штурму» Які традиції, практика, методи, форми і засоби сімейного виховання у історико-культурному вимірі українців мають найбільший потенціал для подальшого розвитку.

Форма виконання індивідуальної роботи після систематизації ідей – есе

Форма проведення: семінар – 2 год; групова та індивідуальна робота – 2 год.
Ділова гра «Перші батьківські збори»

***Практичне завдання для самостійної роботи № 10**

Підготуйте тези для консультативно-ознайомчої бесіди з батьками з питання «Види та особливості стимулювання поведінки і діяльності дитини у сучасній сім'ї»

Література: 1, 2,3,4,6,7; додаткова 1,2,3,5,6,8,13, 14

Семінарське заняття № 11. Педагогічне спілкування у соціальному просторі сім'ї. (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Порівняльний аналіз рівнів і стилів батьківського спілкування. Позитиви і негативи стилів на прикладах з емпіричного досвіду, зразках з літератури.
2. Порушення взаємодії у сімейному середовищі виховання, його основні напрями гіперпротекція, гіпопротекція, емоційне відторгнення, жорсткого ставлення до дитини, виховання в дусі «високої моральної відповідальності».
3. Налагодження партнерських стосунків вчителя із батьками у залежності від їх пріоритетів у використанні стилів спілкування.

Методи: обговорення питань семінару дискусія, ділова гра.

Форма проведення: семінар – 2 год; групова робота – 2 год.

Групова робота: ділова гра (ситуативна, або симуляційна) на тему «Батьківські збори»

Навчальне завдання: моделювання та аналіз ситуацій порушення взаємодії у сімейному середовищі виховання та конструктивної взаємодії дитини, сім'ї, вихователя, виховного закладу.

***Практичне завдання для самостійної роботи № 11**

У формі таблиці, за критеріями «стиль спілкування з ровесниками», «успішне навчання», «самореалізація у діяльності», «дозвілля», «шкідливі звички» проведіть узагальнення результатів звичайного життєвого спостереження наслідків для людини вашого віку авторитарного, ліберального, авторитетного, партнерського та індиферентного стилів спілкування.

Література: 1, 2,3,4,6,7; додаткова 1,2,3,5,6,8,13, 14

Семінарське заняття № 12. Порушення взаємодії. Конфлікт у сім'ї і соціальному просторі навколо сім'ї. (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Аналіз основних причин конфліктів у сім'ї у залежності від сімейної структури. Конфлікт поколінь.
2. Вертикальні і горизонтальні конфлікти як еволюційні і конструктивні.
3. Специфіка протікання сімейних конфліктів у залежності від основної причини.
4. Способи розв'язання і профілактики конфліктів.

Форма проведення: семінар – 2 год; індивідуально-групова робота – 2 год.

Групова робота: за методикою «Снігова куля»

Проблема для обговорення та презентації від групи 6-8 людей –

«Які цінності стають причиною конфліктів між дошкільнятами і батьками, учнями молодшої школи і батьками, підлітками і батьками, дітьми у юнацькому віці і батьками, дорослими дітьми і батьками»

Результат дискусії можна оформити у вигляді інтелект –карти, або схеми.

***Практичне завдання для самостійної роботи № 12**

Складіть короткий poradnik для молодшої сім'ї з проблеми «Способи профілактики конфліктів та вирішення проблем у сімейних стосунках» (на прикладі (на вибір) результатів звичайного життєвого спостереження, узагальнення інформації з соцмереж, друкованих джерел)»

Література: 1, 2,3,4,6,7; додаткова 1,2,3,5,6,8,13, 14

Семінарське заняття № 13. Психолого-педагогічний простір сім'ї і заклад дошкільної освіти (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Вплив сім'ї на розвиток дитини та взаємодія вихователів з батьками у цьому напрямі (формування соціальних позицій та установок дитини, формування стереотипів та суджень).

2. Особливості спілкування і розвитку дітей дошкільного віку за критерієм статі. Гендерні ролі і стереотипи.

3. Підготовка дитини до виконання функцій члена сім'ї – розвиток досвіду позитивних міжособистісних стосунків у дошкільному закладі.

Методи: дискусія, обговорення доповідей студентів, індивідуальна робота, групова робота

Форма проведення: семінар – 2 год; гра за методикою «Панельна дискусія» – публічні дебати на визначену тему. – 2 год.

Хід роботи

Тема для дискусії для участі у якій визначаються експерти:

«Формування соціальних позицій та установок дитини, формування стереотипів та суджень, у тому числі й гендерних – нав'язування чи прояснення цінностей?» .

1 експерт – ортодоксальна сім'я;

2 експерт – традиційна галицька міська сім'я;

3 експерт – сім'я сучасних ІТ-спеціалістів;

4 експерт – сім'я педагогів;

5 експерт – сім'я бізнесмен-бізнесвумен;

6 експерт – традиційна галицька сільська сім'я;

7 експерт – сім'я дітей з інвалідністю;

8 експерт – представник закладу дошкільної освіти

Результат дискусії оформляємо у вигляді рекомендацій вихователям закладу дошкільної освіти на тему «Право сім'ї – право закладу освіти – модель партнерства у проясненні цінностей»

***Практичне завдання для самостійної роботи № 13**

Розробіть разом з уявними колегами (інші студенти) план роботи дошкільного закладу на рік у напрямі – «Взаємодія дошкільного закладу та сім'ї» -

– розробити річний план заходів роботи дитячого садка завдання яких налагодити взаємодію закладу з батьками спрямовану на основні завдання виховання та розвитку вихованців.

Література: основна 1,2,3,6,7; додаткова 1,2,9,10,11,12,14,15

Семінарське заняття № 14. Психолого-педагогічний простір сім'ї, як простір когнітивного розвитку і дошкільний заклад. (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Вплив сім'ї на формування когнітивного потенціалу дитини.

2. Спектр батьківських позицій та установок щодо когнітивного розвитку дитини.

3. Особливості психолого-педагогічного простору сім'ї у контексті когнітивного розвитку дітей дошкільного віку з інвалідністю.
4. Інклюзивний простір дошкільного закладу освіти і завдання когнітивного розвитку дитини з інвалідністю.

Методи: дискусія, обговорення доповідей студентів, індивідуальна робота, захист міні-проектів

Форма проведення: семінар – 2 год; індивідуально-груповою робота – 2 год.

Завдання на індивідуально-групову роботу

«Підготувати і захистити план з організації когнітивного розвитку дитини як систему дій і взаємодії вихователя і батьків» (особливості розвитку, вік тощо визначити самостійно)

***Практичне завдання для самостійної роботи № 14**

Розробіть разом з уявними батьками (інші студенти) модель розвивального середовища для конкретної дитини – «Системність і різнобічність інтелектуального потенціалу дитини у взаємодії вихователя і сім'ї»

Література: основна 1,2,3,6,7; додаткова 1,2,9,10,11,12,14,15

Семінарське заняття № 15. Взаємодія дошкільного закладу освіти і сім'ї (4 години)

Питання винесені на обговорення

1. Основні аспекти і завдання діяльності вихователя дошкільного закладу пов'язані з родиною дитини та сімейним вихованням.
2. Форми розвитку партнерства дошкільного закладу і сім'ї. Взаємодія дошкільного закладу і сім'ї у організаційно-педагогічній діяльності в вихователя дошкільного закладу.
3. Форми методи роботи вихователя із батьками. Планування роботи з урахуванням віку дітей та індивідуальних особливостей дитини і її родини.

Методи: дискусія, обговорення доповідей студентів, обговорення презентацій студентів

Форма проведення: семінар – 2 год; захист презентацій за результатами групової роботи – 2 год.

Завдання для груп по 3-4 студенти – підготувати і захистити презентацію відповідно до практичного завдання №15

Практичне завдання для самостійної роботи № 15

Розробіть разом з уявними колегами (інші студенти) основні напрями і тезовий зміст «Проектування розвитку досвіду партнерства дошкільного

Поточне оцінювання та самостійна робота																ІЗ СР	МК
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	30	20
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3+2		
															50	30	20

Рекомендована література

Основна (базова)

1. Педагогіка сімейного виховання : підручник. Вид. 3-тє, доп., перероб. / Л.М. Маценко. – Київ : ЦП «Компринт» 2019. 356с
2. Педагогіка сімейного виховання: навчальний посібник/ О.Д.Замашкіна –. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2016. – 400с.
3. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка / Навч. Посібн.: К. Академвидав, 2006. – 456 с.
4. Психологія сім'ї : навчальний посібник /Поліщук В.М., Ільїна Н.М., Поліщук С.А. та ін.; за заг. ред. В.М.Поліщука. – Суми,2009. 282 с.
5. Радчук Г.К., Тіунова О.В. Сімейне виховання. Освітній тренінг для батьків: навчально-методичний посібник. – Тернопіль Навч. книга – Богдан, 2010. -120с.

Допоміжна

6. Бондаровська В. та ін. Школа для батьків / В. Бондаровська, К. Бабенко, О. Возіянова та ін., ТОВ “Батискаф”. - К. - 2003. - 320 с.
7. Бондарчук О.І. Психологія сім'ї: Курс лекцій. — К.: МАУП, 2001. – 96 с.
8. Браун-Галковська Марія Домашня психологія: Подружжя, діти, родина / Пер. з польськ. З.Городенчук. – Львів: Свічадо, 2000. – 176 с.
9. Воскресенська О. В. Вплив батьків на конкурентні відносини сиблінгів Вісник Черкаського університету. Серія : Педагогічні науки : наук. журн. / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси: Вид-во Черкас. нац. ун-т 2008 149- 151
10. Вінтергофф, М. Маленьким тиранам - ні! або Чому самого лише виховання недостатньо : як знайти вихід / М. Вінтергофф . — К. : Темпора, 2011 .
11. Вінтергофф М. Чому наші діти стають тиранами, або Загублене дитинство / М. Вінтергофф ; пер. С. Матіяш. – К. : Темпора, 2011. – 176 с.
12. Еммі Чуа. Бойовий гімн матері тигриці. http://loveread.ec/view_global.php?id=47843
13. Збірник нормативно-правових актів у сфері захисту прав дітей. — К.: Дитячий Фонд ООН (ЮНІСЕФ), 2002. - 318 с.
14. Молода сім'я: проблеми та умови її становлення / За ред. проф. А.Й. Капської. – К.: ДЦССМ, 2003. – 184 с.
15. Соціальна педагогіка / За ред. А.Й. Капської — К.: КДЦССМ, 2000. - 258 с.

Інтернет-джерела

16. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>.
17. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>; <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

Інші інформаційні ресурси:

https://stud.com.ua/178351/pedagogika/doshkilna_pedagogika
<https://vseosvita.ua/library>
<https://doshkilnyk.in.ua/>

Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Окрім рекомендованих, студенти можуть використовувати також й інші літературні джерела, у яких висвітлені певні навчальні питання.